

สถาบันข่าวอิสรา

สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

วิธีแก้ปัญหาแนวคิดสุดโต่งในหมู่มุสลิมโดยเฉพาะเยาวชน

วันจันทร์ที่ 19 มีนาคม 2007 18:22น.

อับดุลชะกูร์ บิน ซาฟีอีห์ ดินอะ (อับดุลลู่โก ดินอะ)

ผู้ช่วยผู้จัดการโรงเรียนจริยธรรมศึกษามุสลิม

อ.จะนะ จ.สงขลา

Shukur2003@yahoo.co.uk

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ผู้ทรงเมตตาปราณีเสมอขอความสันติและความจำเริญแด่ศาสนamuฮัมมัด(นบี) และผู้เจริญรอยตามท่านและสุขสวัสดิ์ผู้อ่านทุกท่าน

คำว่ามุสลิมหัวรุนแรง กลุ่มก่อร้ายมุสลิม เครือข่ายก่อการร้ายมุสลิมสากลถึงแม้มุสลิมส่วนใหญ่ยอมรับไม่ได้เมื่อสื่อไทยหรือเทศารายงานข่าวหลังเหตุการณ์ก่อการร้าย แต่สิ่งหนึ่งที่มุสลิมเองจะต้องยอมรับคือ มีมุสลิมส่วนหนึ่งจริงๆ (ส่วนน้อยของประเทศไทยหรือทั่วโลก) เป็นผู้ปฏิบัติการ

สุดท้ายผู้ที่ได้รับอาณิสงค์และผลกระทบอย่างรุนแรงคือมุสลิมส่วนใหญ่ผู้รักสันติ (แนวคิดสายกลาง) ไม่ว่าจะเป็นผู้รู้ด้านศาสนา อุสตาซ ครู วิทยุรุ่น เด็กและสตรี

สรุปง่าย ๆ คือทุกคนที่เป็นมุสลิม

สิ่งที่เห็นได้ชัดจากการประกาศสงครามปราบปรามการก่อการร้ายของสหรัฐคือชีวิต และทรัพย์สินของชาวอัฟกานิสถานและอิรักซึ่งไม่ทราบว่ามีมุสลิมประเทศใดจะเป็นรายต่อไป

ไม่ว่าความรุนแรงจะมีสาเหตุมาจากที่ใดแต่มุสลิมส่วนใหญ่ผู้รักสันติ (แนวคิดสายกลาง โดยเฉพาะบรรดาผู้รู้ด้านศาสนา) จะต้องรีบออกมาแก้ปัญหของตนอย่างเร่งด่วนก่อนที่ชีวิตและทรัพย์สินจะคืบคลานเข้ามาสู่ตัวเอง

ชัยคุ ดร.ยูซุฟ อัลก็อรฏอวีย์ (ชาวอียิปต์) ประธานของสหภาพนักปราชญ์มุสลิมนานาชาติ (IAMS) กล่าวว่า ปัจจัยต่างๆ ของปรากฏการณ์ความรุนแรง

1. การขาดแนวคิดสายกลาง เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องให้แนวคิดอิสลามสายกลางเป็นที่แพร่หลายในหมู่มุสลิมคนหนุ่มสาว เพื่อที่พวกเขาจะพบวิถีทางที่ถูกต้องแทนที่พวกเขาจะทำตัวไม่เปิดเผย ซึ่งการขาดแนวคิดเช่นนี้ได้เปิดโอกาสให้แนวคิดสุดโต่งแทรกเข้ามา

2. การขาดอุละมาอ (นักปราชญ์อิสลามศึกษา) ที่แท้จริง ซึ่งสามารถให้ความเชื่อมั่น (ต่อแนวทางสายกลาง) ด้วยหลักฐานที่มาจาก อัลกุรอาน และ ซุนนะฮฺ (วจนศาสตร์) พวกเขาได้หายไปจากสนามแห่งนี้ จึงเปิดโอกาสให้กับผู้ที่ขาดคุณสมบัติ ที่ถูกเรียกว่าอุละมาอซึ่งทำงานเพื่อผู้ที่มีอำนาจ ดังนั้น คนหนุ่มสาวจึงสูญเสียความเชื่อมั่นไป และได้ตั้งตัวพวกเขาตัวเองให้เป็นซัคย์ (คือเป็นโตะครุหรือนักปราชญ์อิสลามศึกษา) ในการฟัตวา (วินิจฉัยหลักศาสนา) ประเด็นปัญหาที่ซับซ้อน

3. การแพร่กระจายของความชั่วร้ายและเพิ่มขึ้นของการกดขี่ในสังคมเป็นเหตุผลที่สร้างความไม่พอใจอย่างรุนแรง (โปรดดู : ชัยคุ ดร.ยูซุฟ อัล ก็อรฏอวีย์ เขียน อบูรฎาล แพลเรียบเรียง คัดลอกจาก fidyah.com)

ดังนั้นมุสลิมที่เข้าใจอิสลาม รักความยุติธรรมโดยปราศจากความอคติทางเชื้อชาติโดยเฉพาะอุละมาอของไทยและโลกจะต้องเป็นผู้นำในการ

- (1) สร้างมหาประชาชาติปฏิเสธรการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา
- (2) แสดงอุดมการณ์อิสลามเพื่อสันติภาพอย่างเข้มแข็ง
- (3) ศึกษาและเผยแผ่ทรรศนะอิสลามที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับต่างศาสนิกอย่างสันติ

และความสมานฉันท์ในสังคมที่มีความหลากหลาย

เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับศาสนาอิสลามและบทบัญญัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันระหว่างมุสลิมกับต่างศาสนิกหรือต่างวัฒนธรรมเหล่านี้ไม่สามารถเข้าถึงมุสลิมส่วนใหญ่โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษา และเยาวชนมุสลิมส่วนใหญ่อย่างเพียงพอ และมีโอกาสค่อนข้างจำกัดที่นิสิตนักศึกษาและเยาวชนมุสลิมจะได้รับฟังในเวทีของการทำความเข้าใจต่างๆ รวมทั้งยังคงเห็นบทบาทของบุคคลเหล่านี้ไม่เด่นชัดนัก ในเป็นแนวร่วมของการสร้างสันติภาพสู่สังคม

ในรายงานการศึกษาเรื่อง เยาวชนกับชั้นแห่งความรุนแรง : เป็นทั้งเหยื่อ, ผู้กระทำ และผู้มีส่วนกระทำ[1] พบว่า มีความเข้าใจที่ผิดพลาดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนกับความรุนแรงอยู่อย่างน้อย 2 ประการ ดังนี้

1) ข้อสรุปทั่วไปที่ว่าเยาวชน/วัยรุ่น **"ผู้หลงผิด"** มักเป็น **"ผู้ก่อ"** ความรุนแรง อันนำไปสู่แนวโน้มการตำหนิหรือยึดเยียดความผิดบาปให้ตกเป็นของวัยรุ่นแต่อย่างเดียวนั้น เป็นข้อสรุปที่ "ตื้นเขินเกินไป!" เพราะมองไม่เห็นถึงความซับซ้อนและเงื่อนไขความเป็นมาเป็นไปของกระบวนการที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรงของมนุษย์ กรอบการวิเคราะห์ต่อปัญหานี้ มักอยู่ที่กรอบทางจิตวิทยาเป็นหลัก ว่าอะไรเป็นแรงจูงใจให้เยาวชนเหล่านี้ก่อความรุนแรง ซึ่งง่ายเกินไป และไม่เพียงพอต่อการอธิบายความรุนแรงขนาดใหญ่อย่างความรุนแรงในสามจังหวัดภาคใต้ ความรุนแรงในระดับดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องอาศัยกรอบทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง กฎหมาย และเศรษฐกิจ ฯลฯ มาเป็นกรอบร่วมในการอธิบาย

2) ท่ามกลางปัญหาความรุนแรงในสามจังหวัดภาคใต้นั้น นอกจากข่าวสารที่ว่าเยาวชนเป็นผู้ก่อความรุนแรงแล้ว ข้อเท็จจริงอีกประการ คือ โดยไม่อินังขังขอบว่าความรุนแรงจะเกิดจากฝ่ายประชาชนหรือฝ่ายรัฐเป็นผู้กระทำก็ตาม แต่มีเยาวชนทั้งหญิงและชายเป็นเหยื่อและได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นอีกไม่น้อยเช่นกัน ความเกี่ยวข้องระหว่างเยาวชนกับความรุนแรงในลักษณะนี้ มีอยู่มาก แต่ยังขาดการประมวลกันอย่างจริงจัง

ในรายงานดังกล่าวยังได้สรุปว่าเยาวชนกับความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมในสามจังหวัดภาคใต้ที่สำคัญยิ่งน่าจะได้แก่

- (1) การพร้อมใจความรุนแรง
- (2) การยอมรับ/ให้ความชอบธรรมต่อการใช้ความรุนแรง
- (3) การไม่รู้/ไม่แยแส/ไม่ยินดียินร้าย/ชินชาต่อความเจ็บปวด/ทุกข์ยากที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรุนแรง (indifferent & desensitized)
- (4) วิธีเชิงเดี่ยวของความเป็นชาติอันเป็นเอกภาพ
- (5) ความไม่เข้าใจถึงความเป็นจริงเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภาษาของกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆที่มีอยู่ทั่วประเทศ
- (6) การขาดการยั้งคิดพิจารณาไตร่ตรองในการสื่อสารสาธารณะ ทั้งในแง่การเป็นผู้รับข่าวสาร และการเป็นผู้แสดงความคิดเห็น
- (7) วิธีคิดแบบแยกแยะและการผลักดันให้คนต้องเลือกข้าง โดยไม่จำเป็น เป็นต้น

ความรุนแรงทางวัฒนธรรมเหล่านี้ยังเป็นเสมือนอาหารหล่อเลี้ยงความรุนแรงทั้งสองชนิดให้ **"มีชีวิต"** ยืนยาวต่อไปอีกด้วย

การพิจารณาชั้นความรุนแรงในระดับวัฒนธรรมนี้ จะทำให้เราเห็นภาพกว้างในระดับสังคมไทยทั้งสังคม ว่า ไม่ว่าจะเป็นเยาวชนกลุ่มประเภทใด ไม่ว่าจะเป็นที่อยู่ในหรือนอกพื้นที่ความรุนแรง ก็ล้วนตกเป็นทั้งเหยื่อของความรุนแรงทางวัฒนธรรมทั้งสิ้น ที่สำคัญกว่านั้น คือ การที่เราปล่อยให้มีความรุนแรงทางวัฒนธรรมเหล่านี้ดำรงอยู่ได้ เท่ากับเรา "มีส่วน" ในการเป็นผู้ก่อความรุนแรงทางตรงให้เกิดขึ้นในพื้นที่อีกด้วย

ดังนั้น องค์กรศาสนาอิสลามโดยเฉพาะคณะกรรมการอิสลามแห่งประเทศไทยหรือห้าจังหวัดชายแดนใต้ ควรร่วมมือกับสมาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม (ส.น.ท.) และสมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย (ยมท.) และองค์กรเอกชนต่างๆ น้อยๆ ในพื้นที่ ควรจะจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในการสร้างสันติภาพของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป็นเวทีในการสร้างความเข้าใจแก่ นิสิตนักศึกษามุสลิมและเยาวชนมุสลิม ซึ่งมีภูมิลำเนาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งนิสิตนักศึกษามุสลิมถือเป็นปัญญาชนที่ควรได้รับความเข้าใจในประเด็นดังกล่าวอย่างลึกซึ้ง

การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติและอบรมอย่างจริงจังต่อเนื่องดังกล่าวจะเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ ของนิสิตนักศึกษามุสลิมและเยาวชน ที่จะมาทำหน้าที่เป็นทูตแห่งสันติภาพ ที่จะทำการเคลื่อนไหว สร้างความเข้าใจ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อันนำไปสู่สันติภาพของสังคมไทยต่อไป ในขณะที่เดียวกันคนของภาครัฐเอง จะต้องได้รับการอบรมอย่างดีเมื่อมาปฏิบัติหน้าที่ในภาคใต้

สังคมส่วนรวมที่มีความแตกต่างและหลากหลายทางวัฒนธรรม

(ในยุคโลกาภิวัตน์) สำหรับสังคมส่วนรวมที่มีความแตกต่างและหลากหลายทางวัฒนธรรมที่อยู่ในประเทศนี้ต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของกลุ่มชนที่ต่างจากเรา นอกจากจะสร้างความรัก ความผูกพัน ทำความรู้จักต่อกันแล้ว ยังก่อให้เกิดการเรียนรู้ ตระหนักและพัฒนาความเป็น ชชาติ ศาสนา ท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งยังสามารถเกิดการพัฒนาในระดับบุคคล คือ การพัฒนา ความรู้ สติปัญญา ทั้งร่างกายและจิตใจ รวมทั้งการหล่อหลอมให้เกิดการใช้ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อ "เข้าใจผู้อื่น" เข้าใจความเป็นอยู่ของคนในที่ต่างๆ ทั้งที่อยู่ห่างไกลและอยู่ใกล้ชุมชนรอบตัวเรา รวมทั้งรู้ "วิธีการ" ที่เราจะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของผู้อื่น/กลุ่มชน ศาสนิกอื่น มีประโยชน์และกำไรสำหรับผู้รู้ เป็นผู้รู้กาลเทศะ การปรับตัวเพื่อการเข้าใจกัน สามารถลดความขัดแย้ง สร้างสันติสุขในการอยู่ร่วมกัน

นอกจากนั้นการรู้วัฒนธรรม ยังทำให้เรารู้สึกว่า อะไรที่ควรทำหรืออะไรที่ไม่ควรทำ เรื่องใดที่เขายึดถือ เคารพ ห้ามละเมิดและยอมได้หรือยอมไม่ได้ ในบางเรื่องผู้ที่เป็นเจ้าของวัฒนธรรมจะเป็นคนบอกเองว่า อะไร ที่เป็นข้อผ่อนปรนได้ อะไรที่ผ่อนปรนไม่ได้ อะไรคือเรื่องหลัก อะไรคือเรื่องรอง การศึกษาเรียนรู้ "วัฒนธรรม" ที่เขาเชื่อ คิด ปฏิบัติ จะทำให้เราเข้าใจและรู้ว่าควรปฏิบัติต่อเขาที่ต่างจากเราอย่างไร ด้วยความต่างทั้งเรื่อง เพศ วัย ครอบครัว การศึกษา ศาสนา ความเชื่อ ต่างถิ่น ต่างชาติ ว่าเรา(ทั้งในฐานะรัฐหรือเจ้าหน้าที่รัฐ)จะอยู่ร่วมกับเขา หรือสัมพันธ์กับเขา(ชาวบ้านหรือคนในพื้นที่) ในลักษณะของ การช่วยเหลือ การวางนโยบายทางการปกครอง การส่งเสริมและแก้ปัญหา ความยากจน ส่งเสริมการค้าขาย การให้การศึกษา กับเขาได้อย่างไร ในแบบที่เรียกว่า ตรงกับความต้องการ ตรงกับกาลเทศะ และสอดคล้องกับหลักศรัทธาในศาสนาที่เขาเหล่านั้นยึดถือ ปฏิบัติ

ผู้ที่ศึกษาวัฒนธรรมของผู้อื่น/กลุ่มชนอื่นอย่างลึกซึ้งแล้ว จะส่งผลทำให้สามารถสะท้อนความเข้าใจต่อกลุ่มชน ของตนเองมากขึ้น เพราะการที่เราจะเข้าใจ "ตัวตน" ของตนเองได้ จะต้องมองผ่านผู้อื่น สะท้อน "ตัวตนของเรา" ให้เรารู้และให้เราเห็น และเมื่อเข้าใจและรู้ลึกซึ้งเกี่ยวกับวัฒนธรรมของตนเอง และผู้อื่นแล้ว ขึ้นอยู่กับว่า เขาเหล่านั้น จะเลือกใช้วัฒนธรรมในฐานะ "กำแพง" ที่ก่อเพื่อปิดกั้นและอยู่เฉพาะกลุ่มชนตนเอง หรือมุ่งที่จะสร้างเป็น "สะพาน" เพื่อที่จะเชื่อมความสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อการแลกเปลี่ยน สังสรรค์ เป็นที่รู้จักและนำสู่การอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ

หลังจากนั้นต้องพัฒนาสังคมโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความต้องการของชุมชนและชุมชนมีส่วนร่วมมากที่สุด โดยเฉพาะเยาวชนชนถ้าเป็นไปได้จะต้องตั้งเครือข่ายสันติภาพและต่อต้านการก่อการร้ายคนรากแก้วในพื้นที่และจัดให้มีคณะกรรมการอิสระสันติภาพและต่อต้านการก่อการร้ายซึ่งอาจจะมีบารมีและความสามารถมากกว่า ศอบต.ก็เป็นที่ไปได้เพราะการแก้ปัญหาจากพลังทางปัญญาของคนในพื้นที่
